

Vuoden 2025 tilinpäätös

Kunnanhallitus 30.03.2026 § 84

Valmistelija: talouspäällikkö Kari Auvinen

Kuntalain 113 § mukaan kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa. Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja tai pormestari.

Kuntalain 114 §:n mukaan kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin kunnan tilinpäätös. Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma, jossa annetaan selvitys kuntakonsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana. Kuntayhtymän tilinpäätös yhdistellään jäsenkunnan konsernitilinpäätökseen.

Kuntalain 115 § mukaan toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Vuoden 2025 tilinpäätöksen yleiskuvaus

Lempäälän väkiluku oli Tilastokeskuksen ennakkoväkilukutiedon 31.12.2025 mukaan 25 036. Väestönkasvu edellisvuoden viralliseen väkilukuun 24 854 verrattuna oli +182 asukasta (+0,7 %). Vuoden 2025 nettokasvusta sekä syntyvyyden enemmisyys että kuntien välinen

nettomuutto tuottivat kasvusta molemmat noin 45 % lopun 10 % perustuessa nettomaahanmuuttoon.

Lempäälän työttömyysasteen vuosikeskiarvo nousi edellisvuoden 7,4 %:sta 8,2 %:iin. Koko Tampereen seudun työllisyysalueen työttömyysasteen vuosikeskiarvo nousi hieman enemmän 11,0 %:sta 12,0 %:iin.

Toimintakate, joka muodostuu käyttötalouden tuottojen ja kulujen erotuksesta, kertoo paljonko toimintamenoista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla eli verorahoituksella. Vuonna 2025 toimintakate oli -74,9 milj. € ja se heikkeni edellisvuoteen verrattuna 2,1 milj. € (-2,9 %).

Käyttötalouden toimintakulut olivat 92,7 milj. € ja kokonaisuutena ne ylittivät muutetun talousarvion 0,4 milj. €:lla. Toimintakulujen kasvu vuodesta 2024 oli 5,1 milj. € (5,8 %). Yksinomaan kuntien kasvanut rahoitusvastuu työmarkkinatukikustannuksista sekä tilinpäätösvuoden alussa käynnistyneen Tampereen seudun työllisyysalueen palvelukustannukset selittivät toimintakulukasvusta 4 milj. €, eli lähes 80 %.

Käyttötalouden toimintatuotot olivat 17,8, milj. € ja kokonaisuutena ne ylittivät muutetun talousarvion 1,55 milj. €. Toimintatuottojen kasvu vuodesta 2024 oli peräti 3,0 milj. €. (20,3 %) ja tämä selittyy etenkin maa-alueiden luovutusvoittotuotoilla, joita kertyi vuonna 2025 3,6 milj. € (edellisvuonna vajaat 0,5 milj. €).

Kuntien verotulokertymä oli vuonna 2025 yleisen taloustaantumana takia erittäin huono, sillä valtakunnallisesti kuntien kokonaisverotulo vähentyi edellisvuodesta -0,2 %. Lempäälässä kokonaisverotulokertymä alitti muutostalousarviossakin alennetun tuloarvion 1,1 milj. €:lla ollen 63,6 milj. €, mikä oli vajaat edellisvuotta 0,6 % enemmän. Kunnan tuloveroa kertyi vajaat 52,8 milj. € eli 2,1 % enemmän kuin edellisvuonna. Kiinteistöverotuotto oli 7,4 milj. € eli runsaat 0,1 milj. € edellisvuotta vähemmän. Osuus yhteisöveron tuotosta sen sijaan laski yli 15 % vajaaseen 3,4 milj. €:oon kun se edellisvuonna oli runsaat 4,0 milj. €.

Valtionosuudet olivat 19,3 milj. € eli noin 0,1 milj. € pienemmät kuin edellisvuonna. Alkuperäistä 19,2 milj. € valtionosuustuloarviota korotettiin muutostalousarviolla 0,1 milj. € eli toteuma oli muutostalousarvion mukainen.

Nettorahoituskulut olivat runsaat 1,4 milj. € ja ne kasvoivat edellisvuodesta runsaat 0,2 milj.€.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin ja lainojen lyhennyksiin. Vuosikate 6,6 milj. € (263 €/as.) oli likimain muutostalousarvion mukainen. Vuonna 2024 vuosikate oli vajaat 8,7 milj. € (349 €/as).

Lempäälän suunnitelmapoistot olivat talousarvioon oletettua pienemmät eli 9,9 milj. € ja vuosikate kattoi poistoista 66 % (vuonna 2024 83 %).

Tilikauden tulos ennen varausten käsittelyä oli vuonna 2025 runsaat -3,3 milj. € alijäämäinen, eli runsaat 1,6 milj. € muutostalousarviossa oletettua parempi. Tilikauden tulos kuitenkin heikkeni yhä edellisvuoden -1,8 milj. €:n tasosta eli oli toistamiseen selvästi alijäämäinen.

Vuonna 2025 purettiin taseen strategisen maanhankinnan investointivarausta 1,45 milj. €. Lisäksi Sääksjärven koulun peruskorjaus-

ja laajennushankkeen valmistuttua purettiin tähän tarkoitukseen taseessa ollut 2,5 milj. € investointivaraus. Investointivarausten yhteismäärä taseessa pieneni täten 12,1 milj. €:sta 8,15 milj. €:oon.

Varausten kokonaiskäsitteilyn jälkeenkin Lempäälän tilikausi 2025 jää vajaat -1,4 milj. € alijäämäiseksi. Lempäälällä on aiempien tilikausien yhteenlaskettua taseylijäämää vajaat 35 milj. €.

Vuoden 2025 nettoinvestoinnit olivat 23,0 milj. € ja investointien määrä alitti muutostalousarvion mukaisen runsaan 24,7 milj. € tason noin 1,7 milj. € (toteuma 93,1 %). Investointien tulorahoitus-% pysyi yhä vaatimattomalla tasolla ollen vain 28,0 % (vuonna 2024 25,3 %).

Kunnan lainamäärä vuoden 2025 tilinpäätöksessä on vajaat 135,2 milj. € eli 5 399 €/asukas, kun vastaavat luvut vuotta aiemmin olivat 117,2 milj. € ja 4 722 €/asukas. Kunnan vakavaraisuutta ja alijäämän sietokykyä kuvaava omavaraisuusaste heikkeni ollen 37,6 % (41,7 %). Hyvinvointialueuudistuksen käytännössä puolittaessa kuntien tulopohjan myös suhteellisen velkaantuneisuuden tunnusluvun laskenta on muuttunut oleellisesti vuodesta 2023 lukien. Suhteellinen velkaantuneisuus oli vuonna 2025 148,2 % kun se oli edellisvuonna 133,7 % ja vuonna 2023 103,8 %. Tunnusluku kertoo, paljonko kunnan yhden vuoden käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Kuntakonsernin tuloslaskelma ja tase

Konsernituloslaskelman vuosikate heikkeni edellisvuodesta 1,6 milj. € ollen vajaat 14,6 milj. €. Vuosipoistojen taso pysyi 17,8 milj. € tasossa ja konsernituloslaskelman alijäämäksi muodostui runsaat -2,5 milj. €, kun se edellisvuonna oli vajaat -1,4 milj. €. Konsernitaseen kumuloitunut ylijäämä aleni 24,5 milj. €:oon (979 €/asukas).

Koko kuntakonsernin nettoinvestointien määrä aleni edellisvuoden yli 53 milj. €:n huippulukemista 29,4 milj. €:oon. Investointien tulorahoitusprosentti oli 43,1 % (edellisvuonna 29,9 %).

Konsernivelan määrä oli vuoden lopussa 210,1 milj. € eli 8 393 €/asukas, kun vastaavat luvut vuotta aiemmin olivat 192,4 milj. € ja 7 754 €/asukas.

Omavaraisuusaste koko kuntakonsernissa heikkeni 23,8 %:iin (edellisvuonna 26,1 %) ja suhteellinen velkaantuneisuus 186,1 %:iin (edellisvuonna 177,9 %).

Vuoden 2025 toimintakertomus on kokousasian liitteenä.

Liitteet: Tilinpäätös 2025

Toimivalta: Kuntalaki 113-115 §:t

Lisätietoja: talouspäällikkö Kari Auvinen, 050 68148, sähköpostit ovat muotoa etunimi.sukunimi@lempaala.fi

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää:

1. allekirjoittaa tilinpäätöksen tilivuodelta 2025 ja jättää sen tilintarkastajille tarkastettavaksi.
2. saattaa tilinpäätöksen tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajan käsittelyn jälkeen kunnanvaltuuston käsiteltäväksi
3. esittää tilikauden tuloksen -3 323 985,84 € käsittelystä valtuustolle seuraavaa:
 - puretaan taseesta strategiseen maanhankintaan tehty vapaaehtoinen investointivaraus 1 450 000,00 €
 - puretaan taseesta Sääksjärven koulukeskuksen kehittämiseen tehty vapaaehtoinen investointivaraus 2 500 000,00 € ja kirjataan kyseiseen investointikohteeseen liittyvä vastaava poistoeron lisäys -2 500 000,00 €
 - puretaan kirjattuja poistoeroja suunnitelman mukaan 487 134,72 €
 - katetaan tilikauden alijäämä -1 386 851,12 € taseen edellisten tilikausien ylijäämästä kuluvan vuoden kirjanpidossa.

Lisäksi kunnanhallitus oikeuttaa talouspäällikön tekemään tilinpäätösinformaatioon tilintarkastuksen yhteydessä tarpeelliseksi todettuja tarkennuksia ja teknisiä korjauksia.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Tarkastuslautakunta 22.05.2026 § 41

Tilintarkastaja JHT, HT Nina Nieminen esittää tilikauden 2025 tilintarkastuskertomuksen.

Päätösehdotus

Tarkastuslautakunta päättää esittää valtuustolle, että valtuusto

- merkitsee tilintarkastuskertomuksen tiedokseen
- päättää hyväksyä kunnan vuoden 2025 tilinpäätöksen ja
- myöntää vastuuvapauden tilikaudelta 1.1.-31.12.2025 kunnan hallintoa ja taloutta hoitaneille tilivelvollisille toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille.

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti esittää valtuustolle, että valtuusto

- merkitsee tilintarkastuskertomuksen tiedokseen
- päättää hyväksyä kunnan vuoden 2025 tilinpäätöksen ja

- myöntää vastuuvapauden tilikaudelta 1.1.-31.12.2025 kunnan hallintoa ja taloutta hoitaneille tilivelvollisille toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille.

Kunnanvaltuusto 10.06.2026
301/02.02.02/2026

Allekirjoittaessaan tilinpäätöksen kunnanhallitus päätti esittää tilikauden tuloksen -3 323 985,84 € käsittelystä valtuustolle seuraavaa (tilinpäätösasiakirjassa sivulla 43.):

- puretaan taseesta strategiseen maanhankintaan tehty vapaaehtoinen investointivaraus 1 450 000,00 €
- puretaan taseesta Sääksjärven koulukeskuksen kehittämiseen tehty vapaaehtoinen investointivaraus 2 500 000,00 € ja kirjataan kyseiseen investointikohteeseen liittyvä vastaava poistoeron lisäys -2 500 000,00 €
- puretaan kirjattuja poistoeroja suunnitelman mukaan 487 134,72 €
- katetaan tilikauden alijäämä -1 386 851,12 € taseen edellisten tilikausien ylijäämästä kuluvan vuoden kirjanpidossa.

Päätösehdotus

Kunnanvaltuusto

- merkitsee tilintarkastuskertomuksen tiedokseen
- päättää hyväksyä kunnan vuoden 2025 tilinpäätöksen ja
- myöntää vastuuvapauden tilikaudelta 1.1.-31.12.2025 kunnan hallintoa ja taloutta hoitaneille tilivelvollisille toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille.

Päätös

Otteet

Tilintarkastaja, tarkastuslautakunta

Tiedoksi

Talouspalvelut, kunnan johtoryhmä